

برنامه سلامت میانسالان

گذر اپیدمیولوژیک و تغییر سیمای بیماری‌ها و خطرات تهدیدکننده سلامتی در عصر حاضر که به دلایل متفاوتی اتفاق افتاده است، نیازهای سلامت را به طور بنیادی تغییر داده و پاسخگویی به این نیازهای دائماً در حال تغییر را به یکی از چالش‌های مهم نظام سلامت در همه جوامع تبدیل کرده است. یکی از گروه‌های سنی مهم در این تغییر رویکرد نظام سلامت، گروه سنی بزرگسالان است که نیمی از جمعیت کشورهای در حال توسعه را تشکیل می‌دهند. اکثریت جمعیت بزرگسالان یعنی حدود یک و نیم میلیارد نفر در کشورهای آسیای پاسفیک زندگی می‌کنند. جمعیت بزرگسالان بطور روزافزونی در حال افزایش است، بویژه در کشورهای در حال توسعه رشد آن سریع‌تر از رشد کل جمعیت در همه سنین اتفاق می‌افتد.

سرعت رشد جمعیت بزرگسال تا چند دهه آینده نیز ادامه خواهد داشت. درصد جمعیت ۵۹-۱۵ ساله جهان در سال ۲۰۰۰ میلادی ۵۹.۲ درصد بوده است. پیش‌بینی می‌شود که این رقم در سال ۲۰۱۵ میلادی به ۶۱.۳ درصد برسد. قاعده پهن هرم سنی جمعیت در کشورهای جوان در سال‌های آینده به گروه‌های سنی بالاتر تعلق خواهد گرفت. کشور ما نیز از این امر مستثنی نبوده و ظرف سال‌های آینده شکم هرم جمعیت به میانه هرم هرچه نزدیک‌تر خواهد شد. در حال حاضر بر اساس سرشماری سال ۹۰ حدود ۳۰ میلیون نفر از جمعیت کشور در گروه سنی ۶۰-۲۵ سال قرار می‌گیرند. گروه سنی بزرگسالان یا به عبارت دیگر، والدین محور سلامت خانواده بوده و مرگ و میر، ناتوانی و رفتارهای آن‌ها، همه ابعاد سلامت خانواده را تحت تأثیر قرار داده و خطرات تهدید کننده سلامتی آنان بر سلامت سایر گروه‌های سنی در خانواده نیز موثر است. این گروه سنی دارای نقش مولد هم از لحاظ اقتصادی و هم از نظر بیولوژیک بوده و سایر گروه‌های سنی در خانواده و جامعه به آنان وابسته‌اند. این وابستگی‌ها در کشورهای در حال توسعه بیشتر از کشورهای پیشرفته بوده و بویژه با توجه به نقش والدین و مدیریت سلامت خانواده اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. همچنین آگاهی دقیق از علل مرگ گروه سنی ۷۰-۳۰ سال و اتخاذ تصمیمات مناسب در راستای مقابله با عوامل موثر در این خصوص، در کاهش میزان مرگ‌های زود هنگام (مرگ این گروه سنی زود هنگام محسوب می‌شود) حائز اهمیت بوده و متعاقباً در تامین سلامت جامعه موثر خواهد بود.

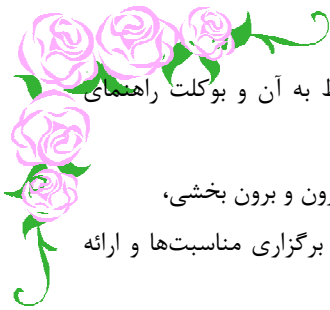
برنامه اجرایی در حوزه تحت پوشش دانشگاه شامل موارد زیر است که به تفکیک در زیر شاخه‌های برنامه شرح داده

خواهد شد:

- ✳ خدمات نوین سلامت میانسالان (ارزیابی دوره‌ای سلامت بانوان و مردان ۵۹-۳۰ سال)
- ✳ پیشگیری از مرگ زود هنگام گروه سنی ۷۰-۳۰ سال

سایر اقدامات اجرایی برنامه سلامت میانسالان شامل:

- ارتقاء سطح آگاهی و مهارت ارائه دهندگان خدمت از طریق برگزاری کارگاه‌های آموزشی یا باز آموزی مطابق با دستورالعمل‌های وزارتی و ارائه مستندات آموزشی برنامه‌ها شامل: بوکلت‌ها و راهنماهای اجرایی نظیر: راهنمای بالینی - دستورالعمل نحوه تکمیل

و ثبت ارزیابی دوره‌های سلامت زنان و مردان ۵۹-۳۰ سال -چک لیست‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به آن و بوکلت راهنمای فعالیت جسمانی به تفکیک برای پزشک و غیر پزشک و

- فراخوان و اطلاع رسانی مناسب جهت جذب و حساس سازی گروه هدف با انجام همکاری‌های فعال درون و برون بخشی،
- ارتقاء سطح آگاهی گروه هدف با برگزاری کلاس‌های آموزشی گروهی، آموزش‌های چهره به چهره، برگزاری مناسبت‌ها و ارائه
بروشورهای آموزشی

-برگزاری بسیج‌های اطلاع رسانی مرتبط با سلامت میانسالان:

برگزاری کلاس‌ها و جلسات آموزشی درون و برون بخش متناسب با شعار و عناوین هفته ملی سلامت بانوان ایران و سلامت مردان (بهبود شیوه زندگی، پیشگیری از سوانح و حوادث، سلامت روان، پیشگیری از بیماری‌های قلبی عروقی، تشخیص زودرس سرطان‌ها، فعالیت بدنی مناسب و

- انجام پایش‌های نظارتی از روند اجرایی برنامه‌ها و طراحی و انجام مداخلات لازم جهت رفع مشکلات برنامه است.

تدوین: مدیریت سلامت جمعیت، خانواده، تغذیه و مدارس - معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی ایران